Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001367

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Акуленко Валерій Володимирович
2. Valerii Akulenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-8197-7974

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 21-06-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Дніпровський апеляційний суд

Код за ЄДРПОУ: 42270629

Місцезнаходження: вул. Харківська, 13, Дніпро, Дніпровський р-н., 49000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8581

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.63.01

Тема дисертації:

1. Єдність та диференціація правового регулювання захисту трудових прав суддів

2. Unity and differentiation of legal regulation of the protection of labor rights of judges

Реферат/анотація:

1. У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання, яке полягало у визначенні сутності та розкритті особливостей єдності та диференціації правового регулювання захисту трудових прав суддів, а також розроблені рекомендацій та пропозицій спрямованих на вдосконалення загального та спеціального трудового законодавства у відповідній сфері. Аргументовано, що історичні передумови єдності та диференціації правового регулювання захисту трудових прав суддів обумовлювались соціально-політичним розвитком суспільства на різних етапах його існування. Так, на початку становлення судової системи взагалі, а також виокремлення суддів як особливої категорії працівників, єдність правового регулювання захисту трудових прав суддів була значною. У цих періодах судді переважно відігравали роль представників монархії або церковних влад, і їхні трудові права та обов'язки були чітко визначені і контрольовані централізованою владою, а також напряму залежали від волі останньої. З'ясовано, що під принципами правового регулювання захисту трудових прав суддів найбільш доцільно розуміти імплементовані в норми загального та спеціального трудового законодавства відправні начала, вихідні ідеї,

які лежать в основі регулювання відповідних суспільних відносин, а їх дотримання є обов'язковим для всіх учасників досліджуваних правовідносин. Окрім того, принципи формують не тільки ідейне підґрунтя для захисту трудових прав суддів, вони також визначають вектори та перспективні напрями розвитку відповідного інституту, що є цінним з точки зору забезпечення ефективного виконання суддями своїх завдань та функцій щодо справляння правосуддя. Зроблено висновок про те, що на сьогоднішній день, ані на законодавчому, ані на доктринальному рівні змістовно не визначено коло та зміст принципів правового регулювання захисту трудових прав суддів. Систему відповідних засад складають, як загальноправові, так і спеціальні принципи, зокрема: верховенства права, законності, ефективності та результативності, доцільності, забезпечення прав і свобод людини і громадянина, рівноправності, юридичної відповідальності, єдності та диференціації правового регулювання, принцип врахування конституційно-правового статусу судді, пріоритету досудового вирішення спору щодо порушеного трудового права судді. Констатовано, що у системі відповідних засад ключове місце відводиться єдності та диференціації. Наведено низку аргументів для підтвердження даної тези. Встановлено, що єдність та диференціація правового регулювання захисту трудових прав суддів об'єктивно обумовлена наступними чинниками: 1) необхідністю створення умов для реалізації принципу рівності, за яких судді, на рівні з іншими категоріями працівників, матимуть можливість у будь-який законний спосіб забезпечити реалізацію та захист гарантованих їм прав, свобод та законних інтересі; 2) безпосередньо положеннями трудового законодавства, а також його поділом на загальне та спеціальне; 3) сфера діяльності, зокрема здійснення правосуддя; 4) особливості трудо-правового статусу судді, як суб'єкта трудового права; 5) наявність особливих соціальних, економічних та політичних гарантій, властивих для діяльності суддів. Відзначено, що здійснення правосуддя – це державна діяльність, яка реалізується спеціально уповноваженими суб'єктами, - суддями, та спрямована на вирішення правових суперечок та конфліктів щодо застосування та/або порушення закону, а також на прийняття справедливих та обґрунтованих рішень у відповідності до чинного законодавства, на основі дотримання принципів верховенства права, справедливості, неупередженості, тощо. Тож, здійснення правосуддя покладається на спеціально уповноважені суб'єкти – суддів, які володіють особливим правовим статусом. Акцентовано увагу на тому, що Кодекс законів про працю України є базовим нормативно-правовим актом, норми якого спрямовані на регулювання трудової діяльності всіх, без виключення, категорій працівників. Саме в даному документі визначається та розкривається зміст найбільш важливих аспектів регулювання праці та захисту трудових прав працівників, незалежно від того, в якій сфері суспільного життя вони працюють.

2. The thesis provides a theoretical generalization and a new solution to the scientific task of defining the essence and revealing the features of unity and differentiation of legal regulation of the protection of labor rights of judges, and also develops recommendations and proposals aimed at improving general and special labor legislation in the relevant area. It is argued that the historical prerequisites for the unity and differentiation of legal regulation of the protection of labor rights of judges were determined by the socio-political development of society at different stages of its existence. Thus, at the beginning of the formation of the judicial system in general, and when judges were distinguished as a special category of employees, the unity of legal regulation of the protection of labor rights of judges was significant. In those periods, judges mainly played the role of representatives of the monarchy or church authorities, and their labor rights and duties were clearly defined and controlled by the centralized authorities, and directly depended on the will of the latter. It is established that the principles of legal regulation of the protection of labor rights of judges are best understood as the starting points implemented in the provisions of general and special labor legislation, the basic ideas underlying the regulation of relevant social relations, and their observance is mandatory for all participants to the legal relations under study. In addition, the principles form not only the ideological basis for the protection of judges' labor rights, but also determine the vectors and prospective directions of development of the relevant institution, which is valuable from the perspective of ensuring that judges effectively perform their tasks and functions in the administration of justice. It is concluded that today, neither at the legislative nor at the doctrinal level, the scope and content of the principles of legal regulation of the protection of labor rights of judges are meaningfully defined. It is emphasized that the system of relevant principles consists of both general and special principles, in particular: the rule of law, legality, efficiency and

effectiveness, expediency, ensuring the rights and freedoms of man and citizen, equality, legal responsibility, unity and differentiation of legal regulation, the principle of taking into account the constitutional and legal status of a judge, and the priority of pre-trial resolution of a dispute regarding a judge's violated labor right. It is stated that the key place in the system of relevant principles is given to unity and differentiation. A number of arguments to support this thesis is provided. It is clarified that the unity and differentiation of legal regulation of the protection of labor rights of judges is objectively determined by the following factors: 1) the need to create conditions for the implementation of the principle of equality, under which judges, along with other categories of employees, will be able to ensure the exercise and protection of their rights, freedoms and legitimate interests guaranteed to them in any legal manner; 2) the provisions of labor legislation itself, as well as its division into general and special; 3) the scope of activity, in particular, the administration of justice; 4) the peculiarities of the labor and legal status of a judge as a subject of labor law; 5) the existence of special social, economic and political guarantees inherent in the work of judges. It is noted that the administration of justice is a state activity carried out by specially authorized entities - judges, and which is aimed at resolving legal disputes and conflicts regarding the application and/or violation of the law, as well as at making fair and reasonable decisions in accordance with applicable law, based on the principles of the rule of law, justice, impartiality, etc. Therefore, the administration of justice is entrusted to specially authorized entities - judges who have a special legal status. It is emphasized that the Labor Code of Ukraine is the basic legal act which provisions are aimed at regulating the labor activity of all categories of employees without exception. It is this document which defines and reveals the content of the most important aspects of labor regulation and protection of labor rights of employees, regardless of the sphere of public life in which they work.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Акуленко В.В. Місце єдності та диференціації в системі принципів правового регулювання захисту трудових прав суддів. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 12. С. 548-550.
- Акуленко В.В. Об'єктивна обумовленість єдності та диференціації правового регулювання захисту трудових прав суддів. Науковий вісник публічного та приватного права. 2023. Випуск 6. С. 45-50.
- Акуленко В.В. Характеристика форм забезпечення диференціації правового регулювання захисту трудових прав суддів. Юридична наука. 2020. Випуск 2. Том 2. С. 225-233.
- Акуленко В.В. Напрями вдосконалення загального та спеціального трудового законодавство, норми якого спрямовані на правове регулювання захисту трудових прав суддів. Юридична наука. 2020. Випуск 3. Том 2.С. 119-125.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антол Ірина Вячеславівна

2. Iryna Antol

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2361-3726

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Валентин Володимирович

2. Valentin V. Melnik

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1860-2937

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: вул. Чкалова, буд. 17, Харків, Харківський р-н., 61070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лапкін Андрій Васильович

2. Andrii V. Lapkin

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3240-6377

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Костянтин Юрійович
2. Kostiantyn Melnyk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8960-0234

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лукаш Сергій Станіславович
2. Sergyi S. Lukah

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2957-8052

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Подорожній Євген Юрійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Подорожній Євген Юрійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Невядовський Владислав Олегович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна